

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 26.7.2012.
COM(2012) 415 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Iespējamās priekšrocības un trūkumi, veicot vienkāršošanu un iedalot šaujamieročus tikai divās kategorijās (aizliegti vai atļauti), ar mērķi nodrošināt labāku iekšējā tirgus darbību attiecībā uz šiem ražojumiem

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Iespējamās priekšrocības un trūkumi, veicot vienkāršošanu un iedalot šaujamieročus tikai divās kategorijās (aizliegti vai atļauti), ar mērķi nodrošināt labāku iekšējā tirgus darbību attiecībā uz šiem ražojumiem

Šis ziņojums ir sagatavots saskaņā ar prasību Padomes 1991. gada 18. jūnija Direktīvā 477/91/EEK par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 21. maija Direktīvu 2008/51/EK.

1. DIREKTĪVA 91/477/EEK UN JAUTĀJUMS PAR ŠAUJAMIEROČU SADALĪJUMU KATEGORIJĀS

1.1. Sākotnēji Direktīva 91/477/EEK bija papildu pasākums iekšējā tirgus īstenošanā. Tādējādi apmaiņā pret atvieglotākiem noteikumiem šaujamieroču aprītei no vienas dalībvalsts uz citu Eiropas tiesībās tika iekļautas šim ražojumu veidam pielāgotas drošības garantijas.

1.2. Minētajā direktīvā ir divi pielikumi – pirmajā (I pielikumā) ir izstrādāts joprojām spēkā esošs šaujamieroču iedalījums kategorijās galvenokārt atkarībā no to bīstamības. Ir izveidotas četras šādas kategorijas – A kategorijā ietilpst aizliegtie šaujamieroči (šaujamieroči karadarbībai), B kategorijā ir šaujamieroči, par kuriem jāsaņem atļauja (lielākoties tos izmanto šaušanas sportā un medībās), C kategorijā ietilpst šaujamieroči, kas jādeklarē (galvenokārt mednieku ieroči), bet D kategorija (citi šaujamieroči) attiecas faktiski tikai uz vienu šaujamieroču veidu¹.

1.3. Šis dalījums kategorijās ir minimālais pamats, tāpat kā visi pārējie direktīvas noteikumi. Direktīvas 91/477/EEK 3. pantā² ir noteikts, ka dalībvalstis var padarīt šos noteikumus stingrākus, piemēram, likvidējot C vai D kategoriju vai, iespējams, iekļaujot kādu ieroci augstākā kategorijā, ņemot vērā to politiku vai uztveri par drošības situāciju, kā arī medīšanas tradīcijas.

1.4. Šai direktīvai ir raksturīga šāda dalībvalstīm atstāta izvēles brīvība, jo tajā nav paredzēta pilnīga saskaņošana, bet gan noteikts minimālais drošības līmenis, neskarot dalībvalstu iespējamus pasākumus nelegālas ieroču tirdzniecības novēršanai³.

1.5. Jānorāda, ka šo direktīvu nepiemēro, kad ieročus iegādājas vai glabā bruņotie spēki, policija, valsts iestādes vai kolekcionāri un organizācijas, kuras saistītas ar ieroču kultūras un vēstures aspektiem un kuras par tādām atzinušas dalībvalstis, kā teritorijā tās reģistrētas. Šī atšķirība ir ļoti svarīga, jo tā ievieš dalījumu starp t.s. “civilām vajadzībām izmantojamiem” ieročiem un citiem ražojumu veidiem, ko izmanto bruņotie spēki vai atsevišķos gadījumos noziedzīgi grupējumi.

¹ Vienšāvienu garstobra šaujamieroči ar gludu stobru.

² “Dalībvalstis savos tiesību aktos var pieņemt noteikumus, kas ir stingrāki nekā šajā direktīvā noteiktie, ievērojot tiesības, ko iedzīvotājiem piešķir 12. panta 2. punkts.”

³ Direktīvas 91/477/EEK 8. apsvērumā minēts: “Šī direktīva neiespaido dalībvalstu tiesības veikt pasākumus nelegālas ieroču tirdzniecības novēršanai”.

1.6. Komisija 2000. gada 15. decembrī iesniedza ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šīs direktīvas īstenošanu⁴. Tā secinājumi, kas kopumā ir pozitīvi un kuros nav apšaubīta direktīvas I pielikumā izstādātā šaujamieroču kategorizācija, līdz šim nav tikuši apstrīdēti.

2. ŠAUJAMIEROČU SADALĪJUMS KATEGORIJĀS, PIEŅEMOT 2008. GADA 21. MAIJA DIREKTĪVU 2008/51/EK, AR KURU GROZA DIREKTĪVU 91/477/EEK, UN ŠAJĀ ZIŅOJUMĀ IZMANTOTĀ METODE

2.1. Tiesību aktu kopīgajā pieņemšanā vispirms tika izskatīti divi būtiski jautājumi – šaujamieroču nomenklatūras samazināšana līdz divām kategorijām (vai nu aizliegti šaujamieroči, vai tādi, par kuriem jāsaņem atļauja) būtu gan drošāks risinājums Eiropas iedzīvotājiem, gan vienlaikus arī vienkāršāks risinājums uzņēmējiem.

2.2. Tomēr šādu viedokli neatbalstīja tie, kas uzskatīja, ka dalībvalstīm būtu jā saglabā zināma rīcības brīvība šaujamieroču iekšējā klasifikēšanā, ciktāl, protams, tiek ievērotas I pielikumā noteiktās minimālās prasības. Arī uzņēmēji tāpat kā civilām vajadzībām izmantojamo šaujamieroču parastie lietotāji nebija pārliecināti par priekšrocībām, ko šāda vienkāršošana varētu dot.

2.3. Šie apsvērumi tika apkopoti Direktīvas 2008/51/EK 18. apsvērumā – “Vairākas dalībvalstis ir vienkāršojušas šaujamieroču klasifikācijas sistēmu, četru kategoriju vietā ieviešot divas kategorijas (...). Dalībvalstīm būtu jāpiemērojas šai vienkāršotajai klasifikācijai, taču tās dalībvalstis, kas šaujamieročus iedala citās kategorijās, saskaņā ar subsidiaritātes principu var saglabāt savas pastāvošās klasifikācijas sistēmas.”

2.4. Tādējādi šā ziņojuma mērķis ir no jauna izskatīt šaujamieroču nomenklatūras jautājumu, pievēršoties šim jautājumam īpaši no iekšējā tirgus labākas darbības aspekta un gaidot Komisijas “ziņojumu par situāciju, kas izriet no šīs direktīvas piemērošanas, vajadzības gadījumā pievienojot priekšlikumus”, kuru, kā noteikts minētajā direktīvā, tai jāiesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ne vēlāk kā 2015. gada 28. jūlijā.

2.5. Minētā mērķa sasniegšanai Komisijas dienesti iesaistīja dalībvalstu dienestus, kas ir kompetenti šaujamieroču jomā (galvenokārt Iekšlietu vai Tieslietu ministrijas, atkarībā no konkrētās dalībvalsts) un kam 2011. gada novembrī tika nosūtīta anketa, kā arī galvenās civilām vajadzībām izmantojamo šaujamieroču lietotāju grupas, jo īpaši ražotājus, mazumtirgotājus, medniekus, sporta šāvējus, kolekcionārus, kuri jau vairākkārt izteikuši savu viedokli.

2.6. Dalībvalstu pārvaldes iestādēm uzdoto jautājumu loks bija plašs, taču galvenās tēmas bija šādas:

- (1) šaujamieroču ražošanas un mazumtirdzniecības nozares ekonomiskā ietekme;
- (2) reģistrēto mednieku un sporta šāvēju skaits;
- (3) Eiropas šaujamieroču apliecības turētāju skaits;
- (4) informācija par noziegumu un likumpārkāpumu tendencēm pēdējos gados;

⁴ COM(2000) 0837 galīgā redakcija.

- (5) iespējamās problēmas ar šaujamieroču izsekojamību;
- (6) vai, iegādājoties šaujamieroci, vienmēr nepieciešama atļauja;
- (7) vai atļauja ir derīga vienam vai vairākiem šaujamieročiem;
- (8) netieša atļauja, ko iegūst atbilstīgi citai atļaujai vai licencei;
- (9) vai eksistē vienkāršs deklarēšanas režīms;
- (10) vai būtu nepieciešamība pēc kategoriju skaita obligātas samazināšanas ES tiesību aktos;
- (11) šādas samazināšanas iespējamā ietekme uz attiecīgajām ekonomikas nozarēm;
- (12) iespējami uzlabojumi.

Tika arī skaidri norādīts, ka anketa attiecas vienīgi uz tiem ieročiem, uz kuriem attiecas direktīva, t. i., uz medību un šaušanas sporta ieročiem, bet ne uz šaujamieročiem karadarbībai.

3. NOZARES EKONOMISKĀS IETEKMES UN ŠAUJAMIEROČU GALVENO LIETOTĀJU IZVĒRTĒJUMS PĒC ATBILŽU SAŅĒMŠANAS; VISPĀRĪGI DATI

3.1. Ir viena valstu grupa, kurās nav vai gandrīz nav civilām vajadzībām izmantojamo šaujamieroču ražošanas nozares. Šī grupa ir ievērojama, jo tajā ir vairāk nekā 12 dalībvalstis. Tomēr, pat ja ieroču ražošana ir neliela, mazumtirdzniecības apjoms var būt diezgan nozīmīgs – piemēram, Somijā ir ne mazāk kā 600 tirgotāju, kas galvenokārt nodarbojas ar šaujamieroču pārdošanu mazumtirdzniecībā vai to remontu, savukārt Ungārijā tādu ir apmēram 500.

3.2. Otrā valstu grupā ir diezgan ievērojama ražošanas nozare, bieži tradicionāla, tomēr ražošanas apjomi nav ļoti lieli. Tas attiecas, piemēram, uz Slovākiju, Čehijas Republiku, Austriju un Poliju. Tomēr šajās dalībvalstīs ir diezgan liels skaits tirgotāju, remontdarbnieku un tālākpārdevēju – Polijā vien ap 500, bet Austrijā ap 700⁵.

3.3. Vislielākā ražošana norisinās visapdzīvotākajās dalībvalstīs, tomēr tas ir aizvien mazāk sistemātiski, jo šajā ražošanas nozarē vērojama lejupejoša tendence. Ja Vācijā un Itālijā joprojām norisinās ievērojama ražošana, kas bieži vērsta uz eksportu⁶, Francijā un Apvienotajā Karalistē civilām vajadzībām izmantojamo ieroču ražošana ir ievērojami samazinājusies; nedaudz mazāk samazinājusies tā ir Spānijā. Tomēr tas netraucē saglabāt dažkārt pat ļoti ievērojamu tirgotāju tīklu, kā tas ir, piemēram, Francijā⁷.

3.4. Visapdzīvotākajās dalībvalstīs ir vislielākais skaits mednieku un sporta šāvēju. Piemēram, Francijā mednieku ir vairāk nekā 1 400 000, Itālijā – apmēram 850 000, bet Spānijā – vairāk

⁵ Avots attiecībā uz Austriju – Eiropas Civilām vajadzībām izmantojamo ieroču tirdzniecības apvienība.

⁶ 85–90 % Vācijā ražoto civilām vajadzībām izmantojamo šaujamieroču tiek eksportēti uz trešām valstīm vai Savienību (avots – Eiropas Sporta šaujamieroču ražotāju apvienība).

⁷ Saskaņā ar Eiropas Medību un sporta ieroču institūta datiem apmēram 800–1000 tirdzniecības vietu Francijā nodarbojas galvenokārt ar ieroču tirdzniecību.

nekā 1 500 000. Sporta šāvēju skaits parasti ir daudz mazāks nekā mednieku skaits, tomēr arī tas nav mazs – apmēram 300 000 Itālijā, 213 000 Francijā un apmēram 14 600 Polijā.

3.5. Interesanti atzīmēt, ka dažās dalībvalstīs ar salīdzinoši mazu iedzīvotāju skaitu (pret ES vidējo rādītāju) ir proporcionāli ļoti liels mednieku vai sporta šāvēju skaits. Piemēram, Zviedrijā ir ne mazāk kā 490 000 mednieku un 96 000 sporta šāvēju, savukārt Somijā – vairāk nekā 300 000 mednieku un 35 000 sporta šāvēju. Dānijā ir aptuveni 169 000 mednieku un 120 000 sporta šāvēju.

3.6. Jānorāda arī Eiropas šaujamieroču apliecības⁸ turētāju skaits, kas, protams, ir labs rādītājs (taču ne vienīgais) attiecībā uz mednieku un sporta šāvēju mobilitāti Eiropas Savienībā. Dažās dalībvalstīs, piemēram, Austrijā, ir salīdzinoši liels šīs apliecības turētāju skaits (38 000), taču citās tas ir proporcionāli mazāks (apmēram 20 000 turētāju Itālijā un 39 378 Francijā).

4. INFORMĀCIJA PAR TĀDU NOZIEGUMU UN LIKUMPĀRKĀPUMU TENDENCĒM, KUROS IZMANTOTI ŠAUJAMIEROČI, UN CIVILĀM VAJADZĪBĀM IZMANTOJAMO ŠAUJAMIEROČU IZSEKOJAMĪBA

4.1. Atbilde uz jautājumu, vai pēdējos gados ir bijis ievērojams ar medību vai sporta ieročiem izdarītu noziegumu skaita pieaugums, visbiežāk ir noliedzoša. Dažās dalībvalstīs, piemēram, Grieķijā, Polijā, Zviedrijā un Portugālē šādu gadījumu pieaugums ir neliels un neievērojams.

4.2. Lielākā daļa dalībvalstu, piemēram, Austrija, Ungārija, Bulgārija, Apvienotā Karaliste, Somija un Spānija, uzskata, ka šādu noziegumu skaitam nav tendence īpaši mainīties. Citas dalībvalstis, piemēram, Beļģija un Īrija, norāda pat uz nelielu lejupejošu tendenci.

4.3. Minētais neizslēdz ar šaujamieročiem saistītu noziegumu tendenču izmaiņas, kas saistītas, piemēram, ar (galvenokārt karadarbībai paredzētu) ieroču realizāciju pēc bruņotu konfliktu beigām. Šāda veida ieroči joprojām ir izslēgti no direktīvas piemērošanas jomas, jo tajā tie ir klasificēti kā aizliegti (A kategorija I pielikumā) pretēji brīvā laika pavadīšanai vai sportam paredzētiem ieročiem, kurus iegādāties ir atļauts.

4.4. Lielākoties pārliedzinot atbildes uz anketas jautājumiem liecina, ka ar direktīvu atļautajiem ieročiem nav ievērojama izsekojamības grūtību – tas attiecas vismaz uz tiem ieročiem, kuri Savienībā ir aprīti legāli; lielākā daļa dalībvalstu uzskata, ka vismaz valstu līmenī saistībā ar civilām vajadzībām izmantojamu šaujamieroču izsekojamību ir salīdzinoši maz būtisku problēmu.

4.5. Tomēr zināmas grūtības tiek minētas saistībā ar tādas informācijas savākšanu un apstrādi, kas ļauj izsekot kādam ierocim, kuram ir bijusi vesela virkne īpašnieku. Īpaši svarīga prasība ir dokumentu uzturēšana kārtībā dalībvalstīs (tāpat kā pie ieroču tirgotājiem) un to pieejamība operatīvajiem darbiniekiem.

⁸ Eiropas šaujamieroču apliecība tika ieviesta ar Direktīvu 91/477/EEK. Tā ir “dokuments, kuru pēc dalībvalsts iestāžu pieprasījuma izsniedz personai, kura likumīgi kļūst par šaujamieroča īpašnieku un to lieto” (1. panta 4. punkts). Tā ļauj turētājam, izmantojot atvieglinātu atļauju sistēmu, ceļot ar savu ieroci no vienas dalībvalsts uz citu, parasti lai nodarbotos ar medībām vai sporta šaušanu. Lietotāji to ļoti novērtē, un nav ziņots ne par kādām drošības problēmām saistībā ar tās izsniegšanu vai lietošanu.

5. CIVILĀM VAJADZĪBĀM IZMANTOJAMO ŠAUJAMIEROČU IEGĀDES UN TURĒŠANAS REŽĪMS

5.1. Vispārējais princips, kas izriet no atbildēm uz anketas jautājumiem, ir tāds, ka civilām vajadzībām izmantojamo šaujamieroču iegādei un turēšanai tiek piemērots atļauju režīms un atsevišķos ierobežotos gadījumos – deklarēšana vai administratīva reģistrēšana, kas faktiski nozīmē netiešu atļauju. Šis vispārējais princips nekavē dažiem ieroču veidiem vai ierociem ar konkrētām īpašībām kādā dalībvalstī piemērot brīvāku iegādes režīmu – piemēram, vēsturiskiem ierociem vai dezaktivētiem ierociem.

5.2. Atļauju režīms tomēr obligāti nenozīmē to, ka atļauja sistemātiski jāpieprasa pirms katra ieroča iegādes. Atļauju var izsniegt konkrētam un norādītam tādu ieroču skaitam, kuri ir aprakstīti pašā atļaujā (piemēram, Austrijā, Polijā un Luksemburgā).

5.3. Iegādes atļauja var tikt pievienota citam dokumentam vai var būt atkarīga no tā – piemēram, jābūt mednieka vai sporta šāvēja apliecībai vai atsevišķos gadījumos atzinumam ar administratīvu lēmumu, ka attiecīgajai personai ir pamats ieroci iegādāties pašaizsardzības nolūkos (piemēram, Somijā un Polijā).

5.4. Lielam daudzumam medību ieroču, īpaši Francijā, joprojām tiek piemērots deklarēšanas režīms (C kategorija Direktīvas 91/477/EEK I pielikumā). Šajā sistēmā personai, kura ieroci iegādājas, jāatstāj ieroču tirgotājam savas personas apliecības kopija un jāuzrāda dokuments, kas pamato šo iegādi (piemēram, derīga medību apliecība); tad šī persona kopā ar ieroču tirgotāju⁹ aizpilda deklarāciju, kura tiek reģistrēta un kuru tirgotājs nosūta kompetentajām iestādēm. Ja kompetentās iestādes iebilst pret iegādi, tās liek attiecīgajai personai atdot ieroci vai to konfiscē ar policijas palīdzību.

5.5. Zināms skaits medību ieroču Francijā joprojām atrodas jaunā kategorijā, kas ir pa vidu starp direktīvā noteikto C un D kategoriju – tie ir viensāvienu garstobra medību ieroci ar gludu stobru, uz kuriem attiecas jauns reģistrēšanas režīms, kas ir ļoti tuvs deklarēšanas režīmam (personas apliecības un medību atļaujas/šaušanas atļaujas kopija, veidlapas aizpildīšana, policijas veikta pārbaude).

5.6. Tādējādi no atbildēm uz anketas jautājumiem nešķiet, ka šaujamierociem tiktu piemērota direktīvas D kategorijā noteiktā visbrīvākā pieeja, tas ir, ka tos drīkstētu iegādāties bez kādām īpašām formalitātēm, kā direktīvā patlaban atļauts tikai attiecībā uz viensāvienu garstobra šaujamierociem ar gludu stobru. Visas dalībvalstis, kas ir saglabājušas šādu iespēju, ir paaugstinājušas minimālās prasības (kā aprakstīts iepriekšējā punktā).

5.7. Tāpat ir svarīgi atzīmēt, ka ieroča klasifikācija (aizliegums, atļauja, deklarēšana, reģistrēšana), kas ir spēkā tajā dalībvalstī, kurā to ievēd, ir saistoša un prevalē pār šā ieroča klasifikāciju tā iegādes valstī. Citiem vārdiem sakot, ja, piemēram, kādā dalībvalstī ierocis iegādāts saskaņā ar atļaujas režīmu, bet tā īpašnieks (pat Eiropas šaujamieroču apliecības turētājs) grasās to ievest citā dalībvalstī, kura uz šo ieroci attiecina aizliegumu, protams, ka aizliegumam ir lielāks spēks un ierocis tādēļ nedrīkstēs atstāt savu izcelsmes valsti.

⁹ Ieroču tirgotājs veic pirmo pārbaudi par to, vai uz personu neattiecas šaujamieroču aizliegums.

6. PAR IESPĒJU SAMAZINĀT DIREKTĪVĀ NOTEIKTO KATEGORIJU SKAITU DALĪBVALSTU VIEDOKĻI ATŠKIRAS

6.1. Dažas dalībvalstis – Polija, Apvienotā Karaliste, Īrija, Dānija, Latvija – ir izrādījušas interesi par kategoriju skaita samazināšanu līdz divām Eiropas Savienības līmenī, uzskatot, ka tā tiks panākta zināma vienkāršošana.

6.2. Tomēr citas dalībvalstis uzskata, ka būtu jāsaglabā rīcības brīvība, kuru nodrošina pašreizējā direktīvā noteiktā klasifikācija. Zviedrija, Itālija, Ungārija un Beļģija neredz faktiskus ieguvumus no pašreizējās nomenklatūras grozīšanas, uzskatot, ka pārstrādāšana radīs lielākas grūtības un nevajadzīgas izmaksas.

6.3. Pat tādas dalībvalstis kā Slovākija, Nīderlande un Rumānija, kuras valsts līmenī ir izveidojušas sistēmu ar divām vai trim kategorijām, tomēr dod priekšroku atstāt dalībvalstīm iespēju pašreizējās nomenklatūras ietvaros izmantot tās klasifikācijas, ko tās uzskata par sev noderīgām.

6.4. Uz jautājumu, vai šāda kategoriju skaita samazināšana ievērojami ietekmētu ekonomikas nozares, lielākā daļa dalībvalstu atbild, ka vai nu šo ietekmi būtu grūti noteikt, vai ietekmes visticamāk nebūtu, jo tajās jau šobrīd diezgan bieži tiek piemērota divu kategoriju nomenklatūra. Tomēr jāatzīmē – to, ka kategoriju skaita samazināšanai nebūs nekādas ekonomiskās ietekmes, uzskata galvenokārt tās dalībvalstis, kurās šaujamieročus neražo.

6.5. Turpretim dažas dalībvalstis (Itālija un Beļģija), kurās tiek ražoti šaujamieroči, uzskata, ka šī ekonomikas nozare tiks ietekmēta negatīvi. Citas dalībvalstis (Polija) pieļauj, ka ekonomiska ietekme varētu būt, taču neuzskata to par šķērslī kategoriju skaita samazināšanai.

6.6. Tomēr lielākajai daļai dalībvalstu nešķiet, ka šaujamieroču kategoriju skaita samazināšana direktīvas I pielikumā līdz divām dotu kādus skaidri redzamus ieguvumus, kas veicinātu labāku iekšējā tirgus darbību. Tas drīzāk rada bažas par iespējamu pāreju no likumīgas uz nelikumīgu tirdzniecību.

7. CITI PRIEKŠLIKUMI, KAS NAV SAISTĪTI AR KATEGORIJU SKAITA SAMAZINĀŠANU, LAI VIENKĀRŠOTU ŠAUJAMIEROČU APRITI UN PASTIPRINĀTU DROŠĪBU

7.1. Dažas dalībvalstis, piemēram, Vācija, Igaunija un Polija, saredz nepārprotamas priekšrocības, ja tiktu definēti kopīgi standarti šaujamieroču deaktivēšanai, izmantojot tehniku, kas ierosināta Pastāvīgās starptautiskās šaujamieroču pārbaudes komisijas (*CIP*)¹⁰ *ad hoc* darba grupās; tādējādi varētu panākt lielāku drošību, kā arī atvieglināt šaujamieroču tirdzniecību Savienībā.

¹⁰ Pastāvīgā starptautiskā šaujamieroču pārbaudes komisija (*CIP*) ir izveidota ar starpvaldību nolīgumu, kurā galvenās šaujamieroču ražotājvalstis Eiropā (11 ES valstis un Čīle, Krievija un Apvienotie Arābu Emirāti) apņemas savstarpēji atzīt pirms laišanas tirgū veiktus šaujamieroču un munīcijas izmēģinājumus/pārbaudes, kas notiek īpašās pārbaudes iestādēs saskaņā ar *CIP* noteikumiem un atjauninātiem tehniskajiem kritērijiem. Šis atzīšanas apliecinājums ir uz šaujamieroča iespiesta atzīme, ar ko var identificēt pārbaudes iestādi, kurā tas pārbaudīts. Atsevišķās pārbaudes iestādēs šaujamieročus arī deaktivē saskaņā ar tehniku un prasībām, kas var atšķirties un ne vienmēr tiek atzītas citās dalībvalstīs.

7.2. Savukārt citas dalībvalstis (Zviedrija, Nīderlande, Francija, Luksemburga, Portugāle) uzskata, ka varētu palielināt informācijas datorizāciju dalībvalstīs, kas ļautu sasaistīt šaujamieroču apriti ar to īpašniekiem. Vajadzētu panākt reģistros esošās informācijas pieejamību visām dalībvalstīm, kas attiecīgi sekmētu vajadzīgās informācijas apmaiņu Eiropas Savienībā.

7.3. Daži ieteikumi ir specifiskāki, piemēram, aprīkot šaujamieroču komercpārvadātājus ar GPS ierīcēm, kas ļautu noteikt to atrašanās vietu (Čehija) vai izstrādāt striktākus noteikumus privātajiem drošības uzņēmumiem (Bulgārija); citi ieteikumi ir vērienīgāki, piemēram, tuvināt definīcijas šaujamieroču jomā, lai sekmētu kopīgu pieeju Savienības līmenī (Nīderlande).

7.4. Dažas dalībvalstis uzskata, ka vajadzētu izveidot standarta pārvešanas veidlapu šaujamieroču tirdzniecībā (Rumānija). Šāds dokuments iekļautu visu informāciju, kas tiek norādīta atļauju pieprasījumos vai paziņojumos par tirdzniecības darījumiem starp dalībvalstīm.

7.5. Tomēr ievērojama daļa dalībvalstu uzskata, ka pašreizējais stāvoklis principā ir apmierinošs, un neierosina konkrētus pasākumus. Dažas valstis, piemēram, Itālija, domā, ka jebkādas pārmaiņas būtu jāizvērtē, ņemot vērā proporcionalitātes principu un faktisko nepieciešamību, kas pamato iniciatīvu ES līmenī.

7.6. Kopumā dalībvalstu piezīmes attiecas galvenokārt uz šaujamieroču izsekojamību un deaktivēšanu. Komisija grasās rīkoties tieši šajos divos aspektos, izstrādājot kopīgas pamatnostādnes par deaktivācijas standartiem un tehniku un nodrošinot to, ka dalībvalstis ievēro prasību uzturēt datorizētu datu reģistru¹¹ – abi šie uzdevumi ir noteikti Direktīvā 2008/51/EK.

8. DIREKTĪVAS LIETOTĀJU LIELĀS GRUPAS ŠKIET IEINTERESĒTAS TĀDĀS IZMAIŅĀS, KAS OBLIGĀTI NENOZĪMĒ KATEGORIJU SKAITA SAMAZINĀŠANU

8.1. Šķiet, ka mednieki (Eiropas Savienībā to ir apmēram 7 miljoni¹²) ir apmierināti ar pašreizējo sadalījumu kategorijās, kas pielāgots atbilstīgi konkrētās dalībvalsts medīšanas tradīcijām un drošības prasībām. Šī grupa ļoti lielu uzmanību pievērš tam, lai tiktu atzīta Eiropas šaujamieroču apliecība, kas ļauj viņiem salīdzinoši viegli pārvietoties no vienas dalībvalsts uz citu, saglabājot atbilstību dalībvalstu drošības prasībām, un veicināta tās izmantošana.

8.2. Arī sporta šāvēji var izmantot Eiropas šaujamieroču apliecību, lai pārvietotos no vienas dalībvalsts uz citu lielākoties ar mērķi piedalīties sacensībās. Šīs grupas dalībnieku pārvietošanās ir plānota, un tajā tiek piemērots strikts atļauju režīms, kuru pārrauga arī vietējās vai valsts šaušanas federācijas. Šai grupai nešķiet, ka kategoriju skaita samazināšana Eiropas līmenī nozīmētu acīmredzamu vienkāršošanu.

8.3. Lai gan viņu darbības neietilpst direktīvas piemērošanas jomā, antīko un vēsturisko šaujamieroču un vēsturisko ieroču reprodukciju kolekcionāri novērtētu iespēju attiecināt uz savām kolekcijām Eiropas šaujamieroču karti, lai šos priekšmetus varētu vieglāk pārvietot

¹¹ Šim datorizētajam šaujamieroču datu reģistram, kas ļauj saistīt konkrētu ieroci ar tā īpašnieku, saskaņā ar Direktīvu 2008/51/EK jābūt izveidotam līdz 2014. gada 31. decembrim,

¹² Skaitļus iesniedza ES Mednieku un savvaļas dzīvnieku aizsardzības apvienību federācija (FACE), kurā ir Eiropas Savienības dalībvalstu un citu Eiropas Padomes dalībvalstu mednieku apvienības.

starp dalībvalstīm. Nozares, kurā ietilpst piegādātāji, kultūras iestādes, pārdošanas vietas, apstiprināti eksperti u.t.t., pārstāvji pozitīvi novērtētu citus pasākumus, kas atvieglinātu šāda veida ieroču atzīšanu dalībvalstīs un to pārvadāšanu no vienas dalībvalsts uz citu.

8.4. Civilām vajadzībām izmantojamo šaujamieroču ražotājiem interesētu iespējama vienkāršošana. Attiecībā uz to tiek minēta nozares senā vēlme pēc vispārējām atļaujām šaujamieroču pārvešanai Savienībā. Šīs atļaujas dalībvalstīm nevajadzētu izdot par katru pārvešanu, bet viena atļauja būtu derīga noteiktu laika posmu un konkrētam iepriekš noteiktam ražojumu veidam¹³, un to varētu izmantot uzņēmēji, kuri spēj nodrošināt konkrētu iepriekš noteiktu prasību ievērošanu.

8.5. Tāpat gan ražotāji, gan mazumtirgotāji vēlētos vienkāršot šaujamieroču būtisko detaļu definīciju. Šobrīd šaujamieroču būtisko detaļu definīcijas dažādu valstu tiesību aktos pārklājas tikai daļēji, un lielāka precizitāte ļautu vēl vairāk uzlabot tirdzniecības darījumu plūsmu un drošību.

8.6. Kopumā šķiet, ka direktīvas lietotāju lielajām grupām nav īpašu iebildumu pret pašreizējo šaujamieroču sadalījumu kategorijās ES tiesību aktos. Tomēr ir skaidri redzama vēlme pēc noteiktiem vienkāršošanas pasākumiem, lai nodrošinātu labāku iekšējā tirgus darbību.

9. TOMĒR JAUTĀJUMS PAR CIVILĀM VAJADZĪBĀM IZMANTOJAMO ŠAUJAMIEROČU SADALĪJUMU KATEGORIJĀS ES LĪMENĪ VARĒTU TIKT PĀRSKATĪTS, ŅEMOT VĒRĀ DRĪZU DIREKTĪVĀ NOTEIKTO TERMIŅU BEIGŠANOS UN TAJĀ DOTOS UZDEVUMUS

9.1. Dalībvalstīm uzdots pienākums līdz 2014. gada 31. decembrim izveidot un uzturēt datorizētu datu reģistru noteikti uzlabos informācijas pieejamību, par kuru tika izteiktas bažas atbildēs uz anketas jautājumiem. Šajā kontekstā būs interesanti pārskatīt iespējamās izsekojamības problēmas Savienības līmenī, ko varētu saistīt ar direktīvā noteikto pašreizējo sadalījumu kategorijās.

9.2. Turklāt, tā kā virknē dalībvalstu atbilžu tika izteikta vēlme pēc kopīgas šaujamieroču deaktivācijas tehnikas, jāatzīmē, ka Komisija drīzumā uzņemsies šā uzdevuma izpildi saskaņā ar direktīvā noteiktajām prasībām¹⁴. Tam vajadzētu paaugstināt drošības līmeni šā ražojumu veida aprītē.

9.3. Tāpat jāatzīmē, ka dalībvalstu izteiktajai vēlmei pēc lielākas izsekojamības atbilst konkrēta atsauce Direktīvā 2008/51/EK – tās 7. apsvērumā minēta 1969. gada 1. jūlija Konvencija par vieglo ieroču marķējuma savstarpēju atzīšanu, kam “ciktāl vien tas iespējams” vajadzētu būt “Kopienas marķēšanas sistēmas pamatā”.

9.4. Šim nolūkam tuvākajā laikā varētu notikt diskusijas starp Eiropas Savienību un Pastāvīgās starptautiskās šaujamieroču pārbaudes komisijas (CIP) struktūrām, lai Savienībā

¹³ Teorētiski šāda iespēja jau pastāv Direktīvā 91/477/EEK. Tās 11. pantā paredzēts, ka ieroču tirgotāji var izmantot nolīgumus, kas atsevišķos gadījumos tos atbrīvo no nepieciešamības pieprasīt konkrētas atļaujas šaujamieroču pārvešanai Kopienā. Tomēr šī iespēja ir piemērojama retos gadījumos, jo ir nepieciešams, lai nosūtīšanas un saņemšanas vietas dalībvalsts to atzītu, turklāt tādā gadījumā būtu jābūt līdzīgiem valstu attiecīgajiem tiesību aktiem.

¹⁴ Direktīvas I pielikumā paredzēts, ka “Komisija saskaņā ar 13.a. panta 2. punktā minēto procedūru izstrādā kopīgas pamatnostādnes par deaktivācijas standartiem un tehniku, lai nodrošinātu, ka deaktivētie šaujamieroči tiek padarīti neatgriezeniski neizmantojami.”

izveidotu atzītus šaujamieroču pārbaudes standartus. Šaujamieroču ražošanas un aprites papildu (un apstiprināta) kontrole Eiropas Savienībā patiešām varētu sniegt ieguvumus visos ar drošību saistītos aspektos.

9.5. Tādējādi saskaņā ar savāktu informāciju jāsecina, ka šaujamieroču kategoriju skaita samazinājumam līdz divām kategorijām ES līmenī pašam par sevi nebūtu acīmredzamu priekšrocību; šāda iespēja jebkurā gadījumā nebūtu jāizskata atsevišķi, lai nenovirzītu diskusijas uz vienu vienīgu jautājumu par to, kurš dokuments nodrošina atļauju, galu galā, iespējams, nonākot pie tādas situācijas, kas īpaši neatšķiras no pašreizējās dažādības Eiropas Savienībā šajā jomā.

9.6. Tādēļ būtu ieteicams turpināt darbu, ņemot vērā ziņojumu par situāciju, kas izriet no direktīvas piemērošanas, kuru Komisija iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei līdz 2015. gada 28. jūlijam un kuram attiecīgā gadījumā būs pievienoti priekšlikumi, analizējot visus iespējamus un vēlamos risinājumus saistībā ar Direktīvu 2008/51/EK, vienlaikus paturot prātā iespējamu vienkāršošanu, kur iekļautas visas šā ražojumu veida īpatnības un ierobežojumi.

9.7. Šā ziņojuma secinājumi tiks izklāstīti ar direktīvu izveidotās kontaktgrupas sanāksmē 2012. gada oktobrī. Tie tiks arī apspriesti konferencē par šaujamieroču nelegālu tirdzniecību, kuru Komisija gatavojas organizēt 2012. gada novembra beigās un kurā piedalīsies personas, kas iesaistītas cīņā pret šo noziedzības veidu. Jo īpaši tiks apspriestas vajadzības šajā jomā, kā arī noteikti orientējošie virzieni iespējamām turpmākām iniciatīvām.